

задача. Когато туряме основа на нашия съюзъ, това нѣщо не трѣбва да изпушаме изъ предъ видъ. После трѣбва да вземемъ предъ видъ и наличнитѣ сили. Нѣкои казаха, че селскитѣ ч-ща били много анемични. Задачата на съюза ще бѣде да ги подтикне къмъ по интензивна работа. Цѣльта на съюза въ проекто-устава, както и срѣдствата, сж много добри.

Божиновъ: Г. делегати, нашитѣ читалища нѣма да играятъ оная роль, каквато сж играли преди освобождението. Днесъ нашитѣ ч-ща нѣма защо да го криемъ, сж сборъ отъ хора съ различни убеждения. Ний трѣбва да се справимъ съ тия политически течения, трѣбва да имъ отворимъ вратитѣ и да имъ дадемъ пълна свобода на проявление. Ний трѣбва да се намираме въ добри отношения съ професионалнитѣ организации. Съюзътъ ще насочва дейността на ч-щата въ тая посока да станатъ тѣ фактори за културно-просвѣтителното издигане на българския гражданинъ.

Помощи ч-щата могатъ да искатъ отъ държавата, окръга и общината, тѣ сж длѣжни да подкрепатъ частната инициатива.

Ив. Д. Стамболиевъ, делегатъ на ч-ще „Просвѣщение“, с. Стрѣлча, Панагюрско. Никой отъ г. делегатитѣ не се противопостави на мисълта, че ние трѣбва да създаваме изключително библиотеки. Други казаха, че ч-щата трѣбва да си поставятъ по-обща задача. Тукъ има едно неразбиране. Трѣбва да се прави разлика между градски и селски ч-ща. Еднитѣ иматъ едни задачи, другитѣ съвсемъ други задачи. Дейността на ч-щата се опредѣля отъ общественитѣ условия при които сж поставени да работятъ. Въ градоветѣ има силна диференциация на интереси, когато въ селата има още една компактна маса. Съюзътъ трѣбва да обърне своитѣ погледи къмъ селата и тамъ да създаде ч-ща, които да създадатъ интересъ къмъ просвѣта и култура въ селската маса. Тамъ могатъ да се създаватъ библиотеки, да се държатъ сказки, беседи, театрални представления и др. Въ градскитѣ ч-ща могатъ да се уреждатъ курсове, народни университети.

Съюзътъ ще има за задача да подпомага материално ч-щата, като се стреми да запази тѣхната автономия. Ний ще искаме отъ държавата, общината и окръга материална поддрѣжка. Нѣкой г-да казаха, че държавата съ своитѣ помощи деморализирала. Това не е вѣрно. Ако ний отидемъ чрезъ нашия съюзъ да искаме помощъ, тогава нѣма да има деморализация, тя може да съществува само, когато сме разпокъсани и отиваме по-отдѣлно да искаме помощъ.

М. Ангеловъ, делегатъ на ч-ще „Св. Царь Борисъ“ с. Бистрица, Софийско. Г-да делегати, ний полагаме днесъ основитѣ на съюза на българскитѣ ч-ща. Затова ний трѣбва да вземемъ предъ видъ условията, при които се развиватъ ч-щата, за да не правимъ грѣшки и утре да стане нужда отново да измѣняваме устава. Ч-щата днесъ не представляватъ онова, което бѣха преди освобождението. Тѣ не проявяватъ оная дейность, която проявяваха преди освобождението. Това е много естествено: днесъ условията се измѣниха, трѣбва и ч-щата да се нагодятъ къмъ новосъздаденитѣ условия. Задачата на съюза трѣбва да бѣде да схване болнитѣ страни на ч-щата, за да имъ даде новъ тласъкъ къмъ развитие. Съюзътъ трѣбва да обърне особено внимание на селскитѣ ч-ща, които днесъ иматъ много по-големо значение, отколкото градскитѣ ч-ща.

Срѣдства съюзътъ може да получава отъ общината и държавата въ видъ на редовни помощи. Ний трѣбва да работимъ, щото по законодателенъ редъ да се уреди въпросътъ за помощитѣ.

П. Ненковъ, делегатъ на обр. д-во „Съгласие“ въ Плѣвенъ. Когато стана въпроса за съюзаването на ч-щата въ България, азъ се доста силно